INFO ZPŠaV NKOS
č.2 - 2017

Informačný list Zväzu pracovníkov školstva a vedy Nezávislých kresťanských odborov Slovenska, IČO: 37842994, DIČ: 2021807568. Určený je pre funkcionárov, členov a sympatizantov ZPŠaV NKOS. Sekretariát : Štefánikova 46, 917 01 Trnava, web-stránka: www.nkos.sk . List nebol jazykovo upravený. Za obsah zodpovedá Mgr. Anna Papánová, e-mail : hanpap@gmail.com

Digitalizácia a robotizácia

V dňoch 4. a 5. mája 2017 sa v Budapešti konal EZA seminár venovaný digitalizácii a robotizácii práce. Účastníci pochádzali z 11 európskych krajín. Za NKOS sa ho zúčastnili traja delegáti, ktorí sa aktívne zapojili do diskusie v rámci okrúhleho stola. Zo seminára plynú nasledujúce závery:
Digitalizácia ekonomiky pozostáva z dvoch komponentov:

1. Robotizácie a automatizácie, ktoré umožňujú robotom vykonávať nerutinné, manuálne a kognitívne úlohy.
2. Platformovej ekonomiky, ktorá je založená na všadeprítomnej konektivite, dátach a mobilných zariadeniach, ktoré umožnia ľuďom cez internet a digitálne platformy ako Facebook mať prístup k novým službám Uber, Amazon, AirBnB. Môžu byť lokálne aj globálne. Sme svedkami rozvoja nových biznismodelov založených na online zabezpečovaní.

Výsledok: Nový hráč na pracovnom trhu, pripravený pracovať za veľmi nízku mzdu. Platformová ekonomika ako nový biznismodel. Digitálna technológia izoluje jednotlivých individuálnych pracovníkov. V reálnych fabrikách (kamenné budovy) stále menej ľudskej práce a viac robotov. Vo virtuálnych fabrikách je pracovná sila masívna, ale rozšírená po celom svete.

Výsledok: Odbory musia čeliť dvom problémom: robotizácii a davu ľudí.

Informuje: Štefan Húšťava a Daniel Markovič

viac na:
http://www.nkos.sk/news/robotizacia-a-digitalizacia/

Bezpečnejšia a zdravšia práca v každom veku

Dňa 20.5.2017 v priestoroch OA sv. Tomáša Akvinského v Žiline sa uskutočnilo školenie zástupcov zamestnancov ZPŠaV NKOS v rámci prebehajúcej kampani Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie, ktorú realizuje Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci | agentúra Európskej únie.
Program seminára vytyčovala informácia o kampani:
Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie.

Informoval: Ivan Černý, odborový inšpektor BOZP pre ZPŠaV NKOS.

Zástupcovia zamestnancov pre BOZP, ich úloha a právomoci, skúsenosti z návštev organizácií.

Diskusia účastníkov.

Ivan Černý, odborový inšpektor BOZP pre ZPŠaV NKOS. Prezentácia na stiahnutie:
Sedavé zamestnanie a chrbtica. Ukážky preventívnych cvičení a poradenstvo.
Zdenka Černá, fyzioterapeutka. Prezentácia na stiahnutie:
Misia a význam kresťanských odborov. Aká je pridaná hodnota kresťanských odborov pre zamestnancov, subjekty a pre spoločnosť?

Informoval: Daniel Markovič, Katolícka univerzita

Prezentácia na stiahnutie: Industry 4.0 žiada nové zručnosti a prináša nové riziká.
Diskusia k materiálu Učiace sa Slovensko.
Proces kolektívneho vyjednávania. Kristína Huttová, Trnavská univerzita

Informuje Ivan Černý, OI pre ZPŠaV

Zamestnávateľ mi nedovolí čerpať dovolenku z minulého roku

Otázka: Zamestnávateľ nechce dať zamestnancovi čerpať dovolenku ešte z minulého roku. Zamestnávateľ žiada zamestnanca, aby si našiel na čas čerpania dovolenky za seba spomedzi spolupracovníkov náhradu. Ako postupovať?

Odpoveď:

Zákonník práce hovorí v § 113 ods.2 nasledovne. Ak si zamestnanec nemôže vyčerpať dovolenku v kalendárnom roku preto, že zamestnávateľ neurčí jej čerpanie, alebo pre prekážky v práci na strane zamestnanca, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi dovolenku tak, aby sa skončila najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho roka. Ak zamestnávateľ neurčí zamestnancovi čerpanie dovolenky najneskôr do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka tak, aby zamestnanec vyčerpal dovolenku do konca tohto kalendárneho roka, čerpanie dovolenky si môže určiť zamestnanec. Toto čerpanie dovolenky je zamestnanec povinný oznámiť zamestnávateľovi písomne, najmenej 30 dní vopred; uvedená lehota môže byť so súhlasom zamestnávateľa skrátená.

V praxi toto znamená, že ak zamestnanec má nevyčerpanú dovolenku z roku 2016, zamestnávateľ je povinný mu ju poskytnúť tak, aby ju zamestnanec vyčerpal do konca roku 2017. Ak mu ju zamestnávateľ neurčí najneskôr do 30. júna 2017, tak zamestnanec si môže určiť čerpanie dovolenky sám, ale musí to oznámiť zamestnávateľovi písomne a to najmenej 30 dní vopred pred plánovaným čerpaním dovolenky. Ak sa so zamestnávateľom dohodne, tak s jeho súhlasom mu to môže oznámiť aj skôr ako 30 dní vopred.

Čo sa týka toho, aby si zamestnanec našiel náhradu za seba, keď chce ísť na dovolenku - podľa nás je táto požiadavka zamestnávateľa v hrubom rozpore so zákonníkom práce.

Za organizáciu práce zodpovedá zamestnávateľ a takisto zodpovedá aj za dodržiavanie ostatných pracovných podmienok ustanovených právnymi predpismi v zmysle § 47 ods.1, písm. a).

Zákonník práce v článku 3 (základné zásady) hovorí, že zamestnanci majú právo na.... odpočinok a zotavenie po práci. Článok 3 je zároveň zákonným vyjadrením ústavou garantovaného práva na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky podľa čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky.

Zákonná podmienka na udelenie dovolenky je dĺžka pracovného pomeru, vek zamestnanca, plán dovolenie a jeho prerokovanie so zástupcami zamestnancov tak, aby ho mohli vyčerpať spravidla do konca kalendárneho roka.(§§ 100 až 111). Zamestnanec nie je povinný hľadať za seba náhradu.

Okrúhly stôl k Národnému programu rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“

V stredu 26. apríla 2017 sa v priestoroch Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR uskutočnil okrúhly stôl s autormi dokumentu Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“. Za autorov boli prítomní Juraj Vantúch, Milan Vtáčnik a Ivan Juráš. Diskusie sa zúčastnili predstavitelia Združenia miest a obcí Slovenska, Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, Nových školských odborov a Nezávislých kresťanských odborov. V rámci diskusie bola možnosť prezentovať autorom spätnú väzbu, návrhy a pripomienky k tomuto dokumentu.

Úlohou konzultačného procesu a je získať spätnú väzbu verejnosti k navrhovaným cieľovým stavom a opatreniam na ich dosiahnutie. Definitívna verzia Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania bude predložená po vyhodnotení a zapracovaní pripomienok do vlády Slovenskej republiky a potom aj do Národnej rady Slovenskej republiky s cieľom získať čo najširšiu spoločenskú a politickú zhodu. Takáto zhoda je predpokladom toho, aby sa program stal nástrojom systematických a dlhodobých zmien v oblasti výchovy a vzdelávania. Po jeho prijatí bude spracovaný prvý dvojročný Akčný plán na roky 2018 a 2019, ktorý bude predložený vláde Slovenskej republiky na schválenie tak, ako je to navrhované v samotnom dokumente. NKOS vníma, že školské prostredie potrebuje akútne systémové zmeny, preto víta iniciatívu Učiace sa Slovensko, ku ktorej predložilo návrhy. Veríme, že strategický dokument nájde politickú podporu, ktorá sa pretaví do akčného plánu, ktorý prinesie pozitívne zmeny pre zamestnancov v školstve, žiakov, študentov a pre všetky zúčastnené strany.

Informuje účastník za NKOS: Daniel Markovič

KONFERENCIA KGZE V TIRANE

Závery z konferencie:

Na 29. konferencii o odborovej spolupráci v Európe, ktorá sa konala v Tirane od 18. do 21. mája 2017, účastníci diskutovali o tom, či a ako "DIGITALNÝ VEK" zmení spôsob života a práce. Rôzne vynikajúce príspevky a prezentácie konštatovali, že sme uprostred digitálnej zmeny.

Aké sú oblasti činnosti na európskej úrovni?

Práca bude naďalej zohrávať významnú úlohu v živote každého človeka a spoločnosti. Aj keď je pravdepodobné, že pracovné miesta budú v budúcnosti klesať, existuje veľa oblastí, kde by sa mohli vytvoriť nové pracovné miesta, napríklad: zelené pracovné miesta, inteligentné mestá, zdravotníctvo, mobilita (vývoj automobilov s vlastným pohonom), softvér a hardvér , potravinársky priemysel, národná obrana, informačné a komunikačné technológie a iné.

OBLASŤ VZDELÁVANIA: Je potrebné nové a úplne odlišné vzdelávanie pre naše deti a celoživotné vzdelávanie pre všetkých.

OBLASŤ OPATRENIA INFRAŠTRUKTÚRY: Dôsledným rozširovaním liniek (širokopásmové pripojenie, vlákno ...) je potrebné umožniť všetkým ľuďom prístup k rýchlemu a otvorenému internetu.

OBLASŤ SOFTVÉRU: Zabezpečiť voľný prístup ku všetkým programom cez internet (open source) ako oblasť činnosti pre budúcu odborovú organizáciu (CYBER - TRADE - UNION). Digitalizácia nie je len vnímaná ako hrozba a kríza, ale aj ako príležitosť na lepšie a rýchlejšie prenosy obsahu a na posilnenie nových členov.

Kladieme si otázku: Môžeme ďalej rozvíjať európsky sociálny model digitalizáciou?

Digitálny a spoločenský nesmú byť v protirečení.

Odbory musia využívať možnosti "modernej komunikácie"!

Odbory musia zaujať pohotovosť "rýchlej zmeny", ktorá prebieha, a v ktorej vidieť túto zmenu ako príležitosť.

Nové formy vzťahov medzi zamestnávateľmi a zamestnancami, ako aj medzi vládami a sociálnymi partnermi ponúkajú aj nové možnosti dialógu.

"Sociálny dialóg" potrebuje svoje pravidlá. Tu nebudeme popierať všetky predchádzajúce kultúrne hodnoty, ale do verejnej diskusie zahrnieme aj etické hodnoty, pretože aj v technologickom pokroku musí byť ČLOVEK na prvom mieste.

Účastníci KGZE v Tirane sa jasne zaviazali, že v budúcnosti bude potrebný sociálny a ekologický rámec na rozvoj globálnej "ekosociálnej trhovej ekonomiky".

Podľa nášho českého ekonóma a autora knihy, Tomáša Sedláčka, naša dnešná forma podnikania sa dostala do "pasce matematiky" - nákladnej pasce. Preto musíme rozvíjať naše hospodárstvo, aby mohol malo dobrý život čo najväčší počet ľudí.

Koncepcia založená na princípoch právneho štátu, slobode a demokracii, ktorá sa v priebehu desaťročí od druhej svetovej vojny neustále rozvíja v Európe, nesmie byť obmedzovaná, ale musí sa ďalej rozvíjať v kontexte celosvetovej hospodárskej súťaže.

Skvelé príspevky a správy o krajinách v tejto KGZE v Tirane povzbudzujú účastníkov k tomu, aby digitalizáciu predstavili ako príležitosť a posunuli sa smerom k budúcnosti s doplnením našich kresťanských hodnôt a nevyhnutným prepojením medzi pokrokom a etikou!

Konferencie sa zúčastnili členky ZVPaŠ NKOS Ľubomíra Šrámková a Andrea Kadlubiaková, ktoré zastupovali NKOS. Do budúcna sa tešíme na ďalšie zaujímavé témy dôležité pre náš život, budúcnosť a spoluprácu.

Informujú Ľ. Šrámková, A. Kadlubiaková